

Stručný obsah

Podrobný obsah.....	8
Úvod.....	19

Část 1: Základy 25

1. Integrované vývojové prostředí Delphi 7	27
2. Programovací jazyk Delphi.....	38
3. Knihovna běhového prostředí	54
4. Základní knihovní třídy	86
5. Ovládací prvky.....	90
6. Programování uživatelského rozhraní.....	95
7. Práce s formuláři.....	101

Část 2: Objektově orientovaná architektura Delphi 107

8. Architektura aplikací v Delphi	109
9. Tvorba komponent.....	151
10. Knihovny a balíčky.....	166
11. Modelování a objektově orientované programování (nástroj ModelMaker).....	184
12. Od COM po COM+	216

Část 3: Databázově orientovaná architektura Delphi 251

13. Delphi a databázová architektura	253
14. Aplikace klient/server a dbExpress	275
15. Práce s ADO	285
16. Víceúrovňové databázové aplikace a DataSnap.....	293
17. Vývoj databázových komponent.....	321
18. Tvorba sestav v prostředí Rave	326

Část 4: Delphi, Internet a náhled .NET 353

19. Programování pro Internet: sockety a komponenty Indy	355
20. Programování webových aplikací s WebBroker a WebSnap.....	361
21. Programování webových aplikací s IntraWeb	363
22. Použití technologií XML.....	393
23. Webové služby a SOAP	440
24. Architektura Microsoft .NET z pohledu Delphi	458
25. Delphi for .NET Preview: Jazyk a knihovna běhového prostředí	482

Část 5: Přílohy 513

Příloha A: Další nástroje pro Delphi od autora této knihy.....	515
Příloha B: Další nástroje pro Delphi z jiných zdrojů	521
Příloha C: Doprovodné knihy o Delphi zcela zdarma	524
Příloha D: Anglicko-český slovníček	527
Příloha E: Česko-anglický slovníček.....	542
Příloha F: Význam identifikátorů	557
Rejstřík.....	571

21.3	Webové databázové aplikace	383
	Odkazy na podrobnější informace.....	385
	Přesun dat na stranu uživatele.....	389
21.4	Shrnutí	392
22.	Použití technologií XML	393
22.1	Úvod do XML	393
	Základní syntaxe XML.....	394
	Správně formované dokumenty XML.....	395
	Práce s XML.....	396
	Práce s dokumenty XML v Delphi.....	398
22.2	Programování s DOM	399
	Dokument XML ve stromovém prohlížeči.....	400
	Vytváření dokumentů pomocí DOM.....	402
	Rozhraní vazby na XML.....	408
	Použití API SAX.....	413
	Mapování XML pomocí transformací.....	416
22.3	XML a Internet Express	420
	Komponenta XMLBroker.....	422
	Podpora pro JavaScript.....	422
	Ukázkový příklad.....	424
22.4	Použití XSLT	428
	Použití XPath.....	429
	XSLT prakticky.....	430
	XSLT a WebSnap.....	431
	Přímé transformace XSL modelu DOM.....	433
22.5	Zpracování velkých dokumentů	435
	Z ClientDataSet do dokumentu XML.....	435
	Z dokumentu XML do ClientDataSet.....	437
22.6	Shrnutí	439
23.	Webové služby a SOAP	440
23.1	Programování webových služeb	440
	Práce s databázovými daty.....	440
	Odladění hlaviček SOAP.....	445
	Použití existující třídy jako webové služby.....	446
23.2	DataSnap přes SOAP	447
	Vytváření serveru SOAP DataSnap.....	447
	Vytváření klienta SOAP DataSnap.....	449
	SOAP versus ostatní spojení DataSnap.....	450
23.3	Práce s přílohami	451

23.4	Podpora UDDI	452
	Co je UDDI?	453
	UDDI v Delphi 7	454
24.	Architektura Microsoft .NET z pohledu Delphi	458
24.1	Instalace Delphi for .NET Preview	459
	Testování instalace	460
24.2	Platforma .NET společnosti Microsoft	462
	CLI 463	
	Společné běhové prostředí (CLR)	464
	Assembly	466
24.3	Mezijazyk	467
	Řízený a bezpečný kód	469
	Společný typový systém	470
24.4	Automatická správa paměti	473
	Automatická správa paměti a efektivita	477
24.5	Nasazování aplikací a správa verzí	478
24.6	Shrnutí	481
25.	Delphi for .NET Preview: Jazyk a knihovna běhového prostředí	482
25.1	Zavržené funkce jazyka Delphi	483
	Zavržené typy	483
	Řetězce a další typy	484
	Zavržené programové funkce	484
25.2	Nové funkce jazyka Delphi	486
	Jmenné prostory jednotek	486
	Rozšířené identifikátory	488
	Klíčová slova final a sealed	489
	Nové specifikátory viditelnosti a přístupu	490
	Statické členy třídy	490
	Vnořené typy	491
	Události aktivující několik funkcí	492
	Uživatelské atributy	493
	Pomocníci tříd	494
25.3	Knihovna běhového prostředí a knihovna vizuálních komponent	495
	Pomocníci tříd pro knihovnu běhového prostředí	496
25.4	Knihovna vizuálních komponent	497
	Pohled na zdrojový kód knihovny vizuálních komponent .NET	498
	Další příklady knihovny vizuálních komponent	500
25.5	Použití knihoven společnosti Microsoft	500
25.6	ASP.NET s jazykem Delphi	508
25.7	Shrnutí	511

Příloha A: Další nástroje pro Delphi od autora této knihy	515
Průvodci CanTools	515
Převodní program VclToClix.....	517
Object Debugger.....	518
Memory Snap	519
Typ licence a další příspěvky	520
Příloha B: Další nástroje pro Delphi z jiných zdrojů	521
Komponenty s otevřeným kódem předinstalované v Delphi.....	521
Ostatní projekty s otevřeným kódem.....	522
Projekt JEDI.....	522
GExperts.....	522
Webová stránka Delphree	523
DUnit523	
Příloha C: Doprovodné knihy o Delphi zcela zdarma	524
Základy Pascalu	524
Základy Delphi	525
Delphi Power Book	526
Příloha D: Anglicko-český slovníček	527
Příloha E: Česko-anglický slovníček	542
Příloha F: Význam identifikátorů	557
Rejstřík	571

Podrobný obsah

Stručný obsah	6
Podrobný obsah.....	8
Úvod.....	19
Pusťme se do Delphi 7	20
Uspořádání knihy.....	21
Volně přístupný zdrojový kód na Internetu	22
Jak kontaktovat autora.....	23

Část 1: Základy 25

1. Integrované vývojové prostředí Delphi 7	27
1.1 Různé verze Delphi.....	27
1.2 Základní přehled integrovaného vývojového prostředí.....	28
O nabídkách	29
Dialogové okno Environment Options	30
Rozšířená hlášení překladače a výsledky hledání v Delphi 7	30
1.3 Editor Delphi	31
Zaváděné pohledy.....	33
1.4 Tajemství palety komponent	33
1.5 Pomocná a varovná hlášení překladače	34
1.6 Prohlížení tříd projektu	36
1.7 Aktualizace ladícího programu v Delphi 7	37

2.	Programovací jazyk Delphi.....	38
2.1	Základní funkce jazyka.....	38
2.2	Třídy a objekty	39
	Více o metodách.....	41
	Dynamické vytváření komponent	41
2.3	Zapouzdření	43
2.4	Konstruktory	43
	Destrukory a metoda Free.....	44
2.5	Odvozování od existujících typů.....	45
2.6	Pozdní vazba a polymorfismus	45
	Abstraktní metody.....	46
2.7	Použití rozhraní.....	47
2.8	Zpracování výjimek	48
	Tok instrukcí a blok finally	50
	Třídy výjimek	51
3.	Knihovna běhového prostředí	54
3.1	Programové jednotky knihovny běhového prostředí	55
	Jednotky System a SysUnit	56
	Jednotky SysConst a SysUtils.....	58
	Jednotka Math.....	62
	Jednotky ConvUtils a StdConvS	65
	Jednotka DateUtils	65
	Jednotka StrUtils	66
	Jednotka Types	68
	Jednotky Variants a VarUtils	68
	Jednotky DelphiMM a ShareMem	71
	Jednotky pracující s COM	71
3.2	Konverze dat.....	72
	Převody měn	75
3.3	Správa souborů s jednotkou SysUtils.....	79
3.4	Třída TObject	81
	Zobrazení informací o třídách.....	84
3.5	Shrnutí.....	85
4.	Základní knihovny třídy	86
4.1	Dvojice jméno-hodnota (a rozšíření pro Delphi 7).....	87

4.2	Kompresie proudů pomocí ZLib	87
4.3	Novinky jednotky Classes	89
4.4	Další základní jednotky	89
5.	Ovládací prvky.....	90
5.1	Příkazy	91
	Příkazy a akce	91
	Návrhové okno nabídky	92
5.2	Grafické položky nabídky	93
5.3	Přenosná verze DragTree	93
6.	Programování uživatelského rozhraní.....	95
6.1	Motivy a styly	95
	Styly CLX.....	96
	Motivy Windows XP	96
6.2	Kontejnery panelu nástrojů	98
6.3	Architektura komponenty ActionManager	99
	Vytvoření jednoduché ukázky.....	99
7.	Práce s formuláři	101
7.1	Styl formuláře	101
7.2	Styl okraje	102
7.3	Přichytávání formulářů k obrazovce.....	103
7.4	Události při vytváření formuláře	103
7.5	Uzavírání formuláře	104
7.6	Dialogová okna a další sekundární formuláře	105

Část 2: Objektově orientovaná architektura Delphi 107

8.	Architektura aplikací v Delphi	109
8.1	Objekt Application	109
	Zobrazení okna aplikace	111
	Aktivace aplikací a formulářů.....	111
	Sledování formulářů pomocí objektu Screen.....	112

8.2	Události, zprávy a multitasking ve Windows	117
	Programování řízené událostmi	117
	Zasílání zpráv ve Windows	119
	Výpočty na pozadí a multitasking	119
	Programování v Delphi s využitím více vláken	120
8.3	Hledání předchozí instance aplikace	123
	Hledání kopie hlavního okna	123
	Vzájemné vyloučení	124
	Prohledávání seznamu oken	125
	Ošetření zpráv definovaných uživatelem	126
8.4	Vytváření aplikací MDI	127
	MDI ve Windows – technický úvod	127
8.5	Rám MDI a jeho potomci v Delphi	128
	Vytvoření kompletní nabídky oken	129
	Vzorový program MdiDemo	130
8.6	Aplikace MDI s různými potomky	133
	Potomci a slučování nabídek	133
	Hlavní formulář	134
	Vytvoření podtřídy okna MdiClient	135
8.7	Vizuální dědění formulářů	137
	Dědění od základního formuláře	138
	Polymorfní formuláře	142
8.8	Rámy a karty	145
	Větší počet ráků bez karet	147
8.9	Správce paměti v Delphi	149
9.	Tvorba komponent	151
9.1	Vytváření sdružených komponent	151
	Externí komponenty	152
	Odkazování na komponenty pomocí rozhraní	154
	Nízkoúrovňová volání API Windows	158
	Verze CLX: Volání přirozených funkcí Qt	159
9.2	Přizpůsobování ovládacích prvků Windows	160
	Editační okno pro vkládání čísel	161
9.3	Vlastnosti kolekcí	161
9.4	Definice vlastních akcí	164

10. Knihovny a balíčky	166
10.1 Úloha knihoven DLL ve Windows	166
Co je to dynamické spojování?.....	167
K čemu jsou knihovny DLL dobré?.....	168
Pravidla pro programátory knihoven DLL Delphi.....	169
10.2 Vytvoření knihovny DLL v Delphi	170
Jednoduchá knihovna DLL v Delphi	170
Volání knihoven DLL v Delphi	174
10.3 Pokročilé rysy knihoven DLL Delphi	175
Volání funkcí DLL za běhu programu	175
Formulář Delphi v knihovně DLL	176
10.4 Knihovny DLL v paměti: kód a data	178
10.5 Použití balíčků Delphi	180
10.6 Zavádění balíčků za běhu programu	181
11. Modelování a objektově orientované programování (nástroj ModelMaker)	184
11.1 Vnitřní model nástroje ModelMaker	185
11.2 Modelování a UML	186
Diagramy tříd	186
Diagramy sekvencí	189
Diagramy nespádající do UML	192
Společné prvky diagramů	192
11.3 ModelMaker a vytváření kódu	194
Integrace Delphi a ModelMakeru	194
Správa modelu programu	196
Editor kódu jednotky	197
Editor implementačního kódu metod	199
Rozdílový náhled	200
Náhled typů událostí	202
11.4 Dokumentace a makra	202
Dokumentace versus Komentáře	203
Práce s makry	204
11.5 Přeprogramování programu do srozumitelnější podoby	205
Aplikace návrhových postupů	207
Šablony kódu	211
11.6 Málo známé lahůdky	213
11.7 Shrnutí	215

12. Od COM po COM+	216
12.1 Implementace rozhraní IUnknown	216
12.2 Role generátoru objektů	218
12.3 První server COM	219
Testování serveru COM	220
12.4 Rozhraní Automation	221
Realizace volání Automation	223
12.5 Vytvoření serveru Automation	226
Editor typových knihoven	226
Vytvoření klienta pro náš server	228
Server v komponentě	230
Datové typy COM	231
Používání programů Office	232
12.6 Prvky ActiveX a komponenty Delphi	232
12.7 Vytváření prvků ActiveX	233
Vytvoření šipky ActiveX	234
Doplňování nových vlastností	235
Přidání karty vlastností	236
ActiveX na webových stránkách	238
12.8 Úvod do COM+	240
Vytvoření komponenty COM+	241
Transakční datové moduly	243
Události COM+	244
12.9 COM a .NET v Delphi 7	247

Část 3: Databázově orientovaná architektura Delphi 251

13. Delphi a databázová architektura	253
13.1 Přístup k databázi: dbExpress, lokální data a další alternativy	254
Knihovna dbExpress	254
Borland Database Engine	255
13.2 MyBase: samostatný ClientDataSet	259
13.3 Shrnutí	274
14. Aplikace klient/server a dbExpress	275
14.1 Architektura klient/server	275
Platformy a databáze	276

15. Práce s ADO	285
15.1 Poskytovatelé OLE DB.....	285
15.2 Získávání informací o schématu	287
15.3 Použití poskytovatele Jet.....	288
Paradox a Jet	289
Textové soubory a Jet	290
15.4 Svět v ADO.NET	292
16. Víceúrovňové databázové aplikace a DataSnap.....	293
16.1 Jedna, dvě, tři úrovně	294
Základy technologie DataSnap.....	295
Rozhraní IAppServer	296
Spojovací protokol	297
Poskytování datových paketů.....	298
Podpůrné komponenty Delphi na straně klienta.....	299
Podpůrné komponenty Delphi na straně serveru	300
16.2 Vytvoření ukázkové aplikace.....	301
Náš první aplikační server	301
Náš první tenký klient	303
16.3 Doplnění omezujících pravidel na server.....	305
Omezení pro datové položky a tabulky	305
Doplnění vlastností datových položek	306
Událostí datových položek a tabulek	307
16.4 Doplnění funkcí do klientské aplikace	308
Pořadí operací při aktualizaci	308
Obnovení datových hodnot.....	310
16.5 Pokročilé rysy technologie DataSnap	312
Parametrické dotazy.....	312
Volání uživatelských metod	313
Vazby mezi primární a sekundární tabulkou	315
Použití komponenty ConnectionBroker	316
Další volby komponenty DataSetProvider	317
Jednoduchý ObjectBroker	318
Sdílení objektů.....	318
Uživatelské úpravy datových paketů	319
16.6 Shrnutí.....	320
17. Vývoj databázových komponent.....	321
17.1 Datasets obsahující objekty	321

18. Tvorba sestav v prostředí Rave	326
18.1 Úvod do Rave.....	327
Rave: vizuální prostředí pro tvorbu sestav	327
Použití komponenty RvProject	331
Zobrazované formáty.....	332
Datová připojení	334
18.2 Komponenty návrhového prostředí Rave	335
Základní komponenty	336
Objekty pro přístup k datům	339
Regiony a pruhy	340
Datové komponenty.....	342
18.3 Pokročilé funkce Rave	345
Sestavy s primární a sekundární tabulkou	345
Zápis kódu událostí v sestavách	347
Mechanismus zrcadlení.....	349
Komponenty pro pokročilejší výpočty	349
18.4 Shrnutí.....	351

Část 4: Delphi, Internet a náhled .NET 353

19. Programování pro Internet: sockety a komponenty Indy	355
19.1 Tvorba socketových aplikací.....	355
19.2 Používání TCP komponent Indy.....	357
20. Programování webových aplikací s WebBroker a WebSnap.....	361
20.1 Lokalizace souborů.....	361
21. Programování webových aplikací s IntraWeb	363
21.1 Úvod do prostředí IntraWeb	364
Od webových stránek k webovým aplikacím	365
První pohled do zákulisí	368
Architektury IntraWeb	370
21.2 Návrh aplikací prostředí IntraWeb	371
Návrh aplikací s více stránkami	374
Správa relací	378
Integrace s prostředím WebBroker (a WebSnap)	380
Kontrola nad vizuálním návrhem	381